

Dokumentu publiska pieejamība 2019

Eiropas Parlamenta gada ziņojums

Pārredzamības nodaļa
Prezidentūras ģenerāldirektorāts
Eiropas Parlaments
2020. gada aprīlis

PRIEKŠVĀRDS

Parlaments, Padome un Komisija kopš 2001.gada 3.decembra piemēro Regulu (EK) Nr. 1049/2001 par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem.

Saskaņā ar minētās regulas 17. panta 1. punktu ikvienu iestādi reizi gadā publicē ziņojumu par iepriekšējo gadu, kurā norāda, cik gadījumos tā atteikusi nodrošināt piekļumi dokumentiem, šādu atteikumu iemeslus un to slepeno dokumentu skaitu, kuri nav iekļauti reģistrā.

Saskaņā ar Parlamenta Reglamenta 122. panta 6. punktu Parlamenta Prezidijs pieņem Regulas (EK) Nr. 1049/2001 17. panta 1. punktā minēto gada ziņojumu.

METODOLOGIJA

Parlamenta 2019.gada ziņojums sagatavots, izmantojot šādu metodoloģiju:

- dati par skatītajiem un pieprasītajiem dokumentiem attiecas tikai uz konkrētiem dokumentiem;
- lēmumi par daļējas piekļuves piešķiršanu tiek uzskatīti par pozitīvām atbildēm;
- atkārtoti pieteikumi var attiekties vai nu uz sākotnējiem lēmumiem liegt piekļuvi, vai uz sākotnējiem lēmumiem piešķirt daļēju piekļuvi;
- attiecīgā atkārtotā pieteikuma gads noteikts pēc sākotnējā pieteikuma reģistrācijas datuma.

SATURA RĀDĪTĀJS

<i>Kopsavilkums.....</i>	4
<i>I NODAĻA 2019. gadā iesniegtie pieteikumi par piekļuvi dokumentiem saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1049/2001</i>	5
A) Parlamenta dokumentu publiskais reģistrs.....	5
B) Skatītie un pieprasītie dokumenti.....	6
B.1) Tieši skatītie dokumenti.....	6
C) Dati par pieteikumiem.....	7
D) Pieteikuma iesniedzēju raksturojums.....	10
<i>II NODAĻA Tendencies un īpaši jautājumi.....</i>	12
A) Pieteikumi attiecībā uz Eiropas Parlamenta vēlēšanām.....	12
B) Dokumentu un "sarežģītu" pieteikumu plašāka definīcija.....	12
B.1) Pieteikumi par publisku piekļuvi vispārīgam saturam un tiešsaistes platformām	
12	
B.2) Piekļuve dokumentiem, kas nav Parlamenta rīcībā (ekrānuzņēmumu piemērs)	
13	
C) Tiešsaistes platformas, kas nodrošina piekļuvi dokumentiem, un personas datu aizsardzība.....	13
<i>III NODAĻA Eiropas Ombudam iesniegtās sūdzības un Tiesai nodotās lietas</i>	15
A) Ombuds.....	15
A.1) Sūdzības, kuru izskatīšana pabeigta 2019. gadā	15
A.2) Sūdzības, kuru izskatīšana 2019. gadā ir sākta un nav pabeigta.....	18
B) Izskatīšana tiesā.....	18
B.1) Jaunas lietas.....	18
B.2) Tiesā iesniegtās lietas, kuru izskatīšana 2019. gadā vēl netika pabeigta.....	18
Lieta T-421/17 (Apelācijas lieta C-761/18 P), Leino-Sandberg/Parlaments.....	18
<i>Noslēguma piezīmes</i>	19

Eiropas Parlamenta gada ziņojums par publisku piekļuvi dokumentiem 2019. gadā

(Regulas (EK) Nr. 1049/2001 17. pants)

Kopsavilkums

Dati

- 2019.gada 31.decembrī reģistra datubāzē bija iekļautas 776 627 atsauces (salīdzinājumā ar 748 100 atsaucēm iepriekšējā gadā).
- Parlamenta publiskā reģistra tīmekļa vietnes lietotāji 2019.gadā tieši reģistrā skatījuši 67 029 dokumentus. Tajā pašā laikposmā Parlaments saņēma 645 pieteikumus, kas iesniegti, izmantojot tiešsaistes pieteikuma veidlapu, e-pastu vai vēstuli, un šādu pieteikumu skaits ir palielinājies par 30% salīdzinājumā ar 2018.gadu.
- No šiem 645 pieteikumiem 101 pieteikums attiecās uz iepriekš nepubliskotiem dokumentiem.
- Kopējais pozitīvo atbilžu īpatsvars 2019.gadā pārsniedza 93 %.
- Parlaments atteica piekļuvi 44 gadījumos, galvenokārt saistībā ar pieteikumiem par administratīviem dokumentiem un dokumentiem, kas saistīti ar Eiropas Parlamenta deputātiem un tā vadības struktūrvienībām.
- 13 gadījumos Parlaments piešķīra daļēju piekļuvi pieprasītajiem dokumentiem.

Tendences

- Pieteikumu iesniedzēji izrādīja lielu interesiju par dokumentiem, kas saistīti ar Eiropas Parlamenta vēlēšanām, kuras notika 2019.gada maijā. Turklat arvien vairāk pieteikumu tika iesniegti, izmantojot tiešsaistes platformas, piemēram, *AsktheEU.org* un *FragDenStaat.de*.
- Gada laikā saņemti piedspadsmit atkārtoti pieteikumi, un salīdzinājumā ar 2018. gadu atkārtoto pieteikumu īpatsvars nedaudz palielinājās.

I NODAĻA

2019. gadā iesniegtie pieteikumi par piekļuvi dokumentiem saskaņā ar Regulu (EK)

Nr. 1049/2001

Šajā iedaļā aplūkotie skaitļi un statistika jauj noteikt tendences attiecībā uz publisku piekļuvi dokumentiem. Turklāt tie sniedz sabiedrībai plašu priekšstatu par to, kā Parlaments īsteno Regulu (EK) Nr. 1049/2001.

A) Parlamenta dokumentu publiskais reģistrs

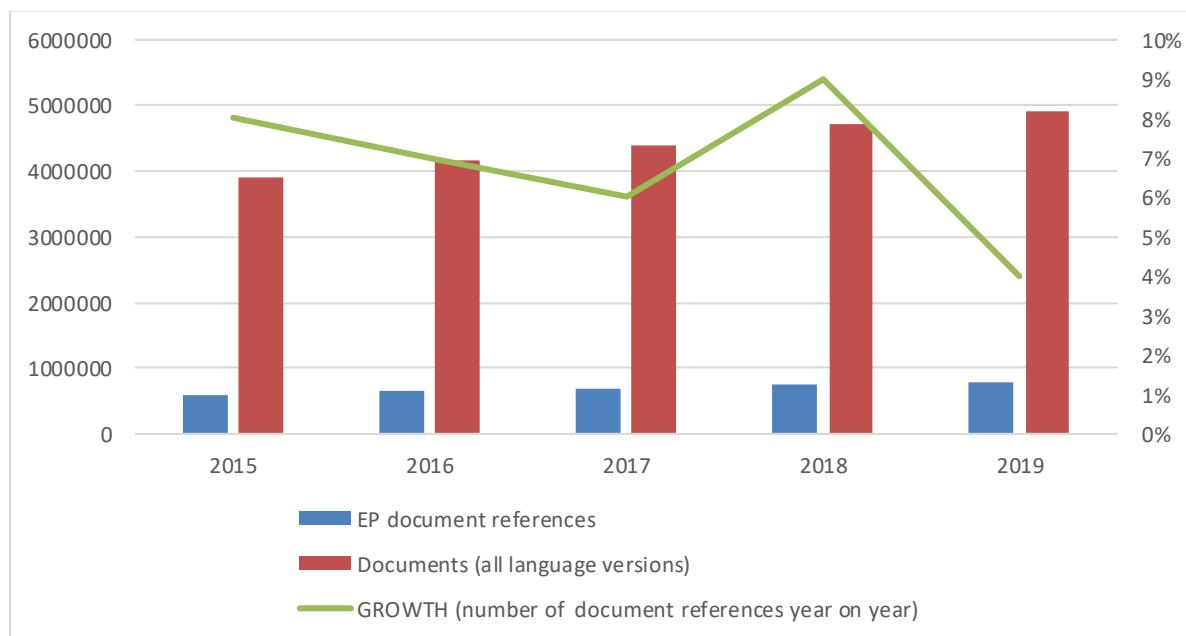
Parlamenta dokumentu publiskais reģistrs tika izveidots 2002.gadā, lai palielinātu pārredzamību un saskaņā ar Regulu (EK) Nr.1049/2001 atvieglotu sabiedrībai piekļuvi Parlamenta dokumentiem. Tajā apkopotas atsauses uz tieši pieejamiem dokumentiem, galvenokārt tiesību aktiem, un, ja iespējams, citām dokumentu kategorijām. Tajā arī izvietots portāls, kurā var iesniegt pieteikumus par publisku piekļuvi dokumentiem, kas nav tieši pieejami.

Reģistra tīmekļa vietne tika pārveidota, lai padarītu to ērtāk lietojamu. Informācijas izvietojums tika saskaņots ar jaunajām Parlamenta tīmekļa vietnes pamatnostādnēm, tīmekļa vietne tika aprīkota ar jaunu meklētājprogrammu un tās paziņojums par privātumu tika padarīts redzamāks. Paziņojums par privātumu tika pielāgots, stājoties spēkā Regulai (ES) 2018/1725¹ par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs.

Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu dokumentu atsauču skaits reģistra datubāzē pieaudzis par 4 %, un līdz 2019.gada 31.decembrim reģistra datubāzē reģistrētas 776 627 atsauses (kas kopā ir 4 921 950 dokumenti, nemot vērā dažādās valodu versijas). Publiskajā reģistrā nav iekļauts neviens slepens dokuments Regulas (EK) Nr. 1049/2001 9.panta izpratnē.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018.gada 23.oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr.45/2001 un Lēmumu Nr.1247/2002/EK(OVL 295, 21.11.2018., 39.lpp.)

(1.attēls) **Parlamenta dokumentu publiskā reģistra attīstība**

B) Skatītie un pieprasītie dokumenti²

Praktiski visus Parlamenta dokumentu publiskajā reģistrā iekļautos dokumentus var lejupielādēt tieši no tīmekļa vietnes saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1049/2001 12. pantu, kurā noteikts, ka iestādēm pēc iespējas jācenšas nodrošināt tiešu piekļuvi dokumentiem. Piekļuvi dokumentiem, kurus nevar skatīt tieši, var iegūt pēc pieprasījuma, izmantojot tiešsaistes pieteikuma veidlapu³ vai e-pastu.

B.1) Tieši skatītie dokumenti

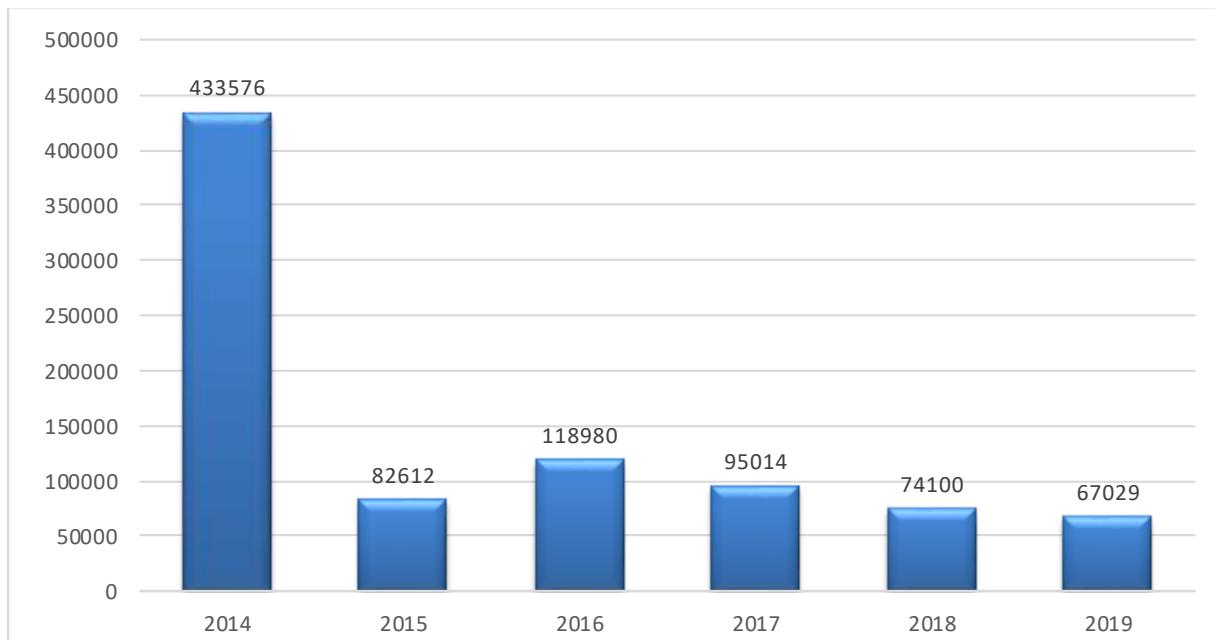
Parlamenta publiskā reģistra tīmekļa vietnē 2019.gadā tieši skatīti 67 029 dokumenti. Jāatzīmē, ka šajā skaitā neietilpst dokumenti, kas skatīti, izmantojot citas ar reģistra datubāzi saistītas platformas, piemēram, Parlamenta komiteju platformas un Parlamenta ideju laboratorijas tīmekļa vietnes.

Visbiežāk skatīti dokumenti, kuri bijuši pieprasītākie arī iepriekšējos gados: deputātu jautājumi, uz kuriem jāatbild rakstiski un kuri uzdoti saskaņā ar Reglamenta 138. pantu (10 %), atbildes uz deputātu jautājumiem (19 %), no Eiropas Komisijas saņemti dokumenti (4 %) un protokoli (4 %).

² Šie dati attiecas tikai uz konkrētiem dokumentiem.

³ <https://www.secure.europarl.europa.eu/RegistreWeb/requestdoc/secured/form.htm?language=LV>

(2.attēls) **Parlamenta dokumentu publiskā reģistra tīmekļa vietnē skatīto dokumentu skaits**

C) Dati par pieteikumiem

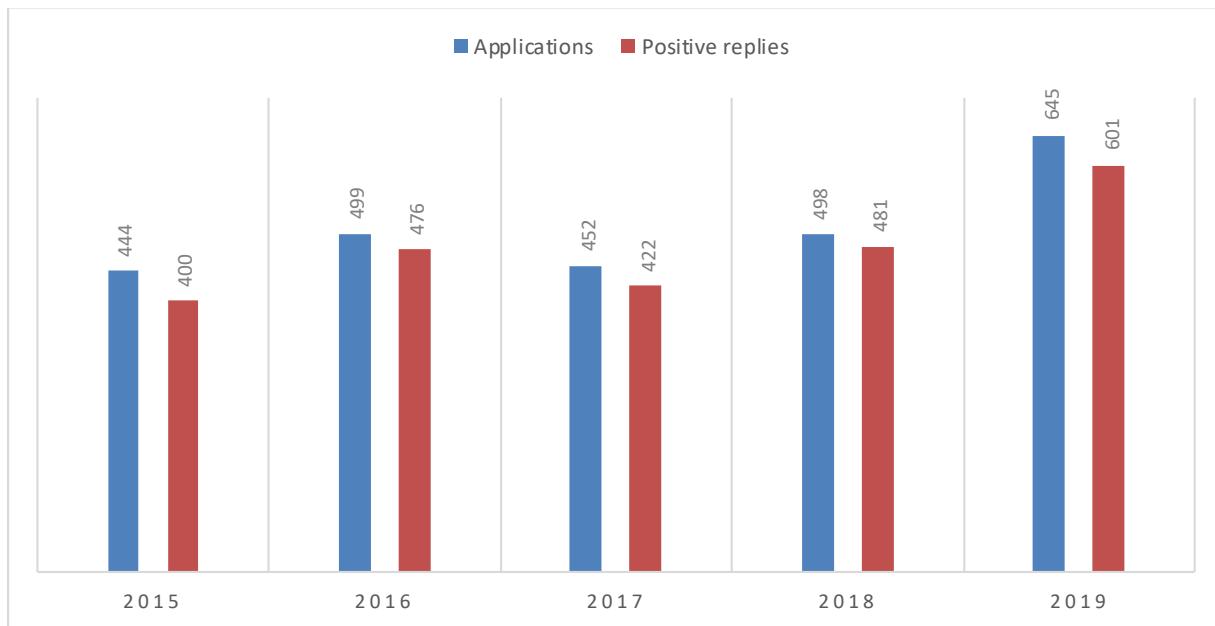
Parlaments 2019.gadā saņēma 645 pieteikumus, kas iesniegti, izmantojot tiešsaistes pieteikumu iesniegšanas portālu, e-pastu vai vēstuli. No tiem 446 attiecās uz konkrētiem dokumentiem, savukārt 199— uz nenoteiktu skaitu dokumentu. Saskaņā ar saprašanās memorandu⁴ Parlaments apspriedās ar citām iestādēm par 14 no 645 saņemtajiem pieteikumiem, un citas iestādes apspriedās ar Parlamentu par 8 saņemtajiem pieteikumiem.

No visiem gada laikā saņemtajiem pieteikumiem aptuveni 30% gadījumu publiska piekļuve tika prasīta vai nu "visiem dokumentiem, kas attiecas uz" noteiktu tematu, vai arī "visiem dokumentiem, kuris satur informāciju par" noteiktu tematu. Šādu pieteikumu apstrāde parasti ilgst daudz ilgāk.

No 645 pieteikumiem, kas saņemti 2019.gadā, Parlaments pozitīvu atbildi sniedzis 601 gadījumā. Šis rādītājs ietver 13 gadījumus, kuros pieprasītajiem dokumentiem sniepta daļēja piekļuve. Tādējādi vairāk nekā 93 % gadījumu Parlaments ir sniedzis pozitīvu atbildi.

⁴ Saprašanās memorands, ko parakstījuši Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dienesti nolūkā strauji nodrošināt apspriešanos saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1049/2001 4.panta 4.punktu par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem.

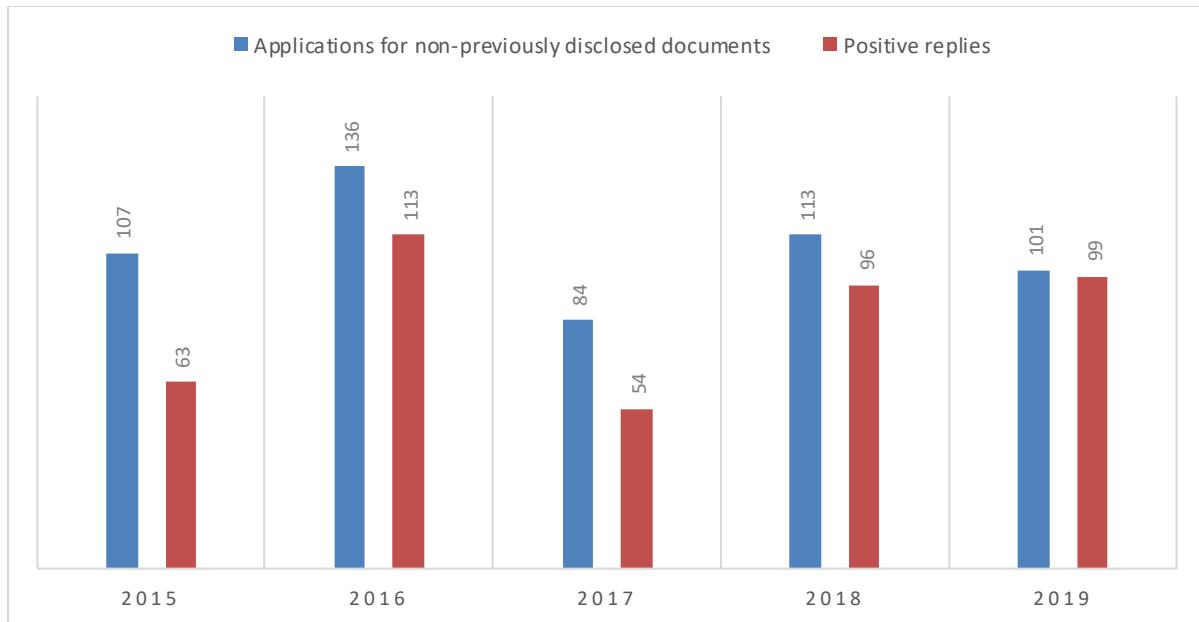
(3.attēls) Pieteikumu un pozitīvo atbilžu skaits

No saņemtajiem 645 pieteikumiem 101 pieteikums bija saistīts ar iepriekš nepubliskotiem dokumentiem un ietvēra 577 šādu dokumentu publiskošanu, veidojot 48% pieaugumu salīdzinājumā ar 2018.gadu.

Lielākā daļa pieteikumu par iepriekš nepubliskotiem dokumentiem attiecās uz trialoga sarunām (30%), administratīviem dokumentiem (20 %) un dokumentiem, kas saistīti ar deputātu darbību (18 %).

(4.attēls) Pieteikumu par iepriekš nepubliskotiem dokumentiem skaits un pozitīvo atbilžu skaits

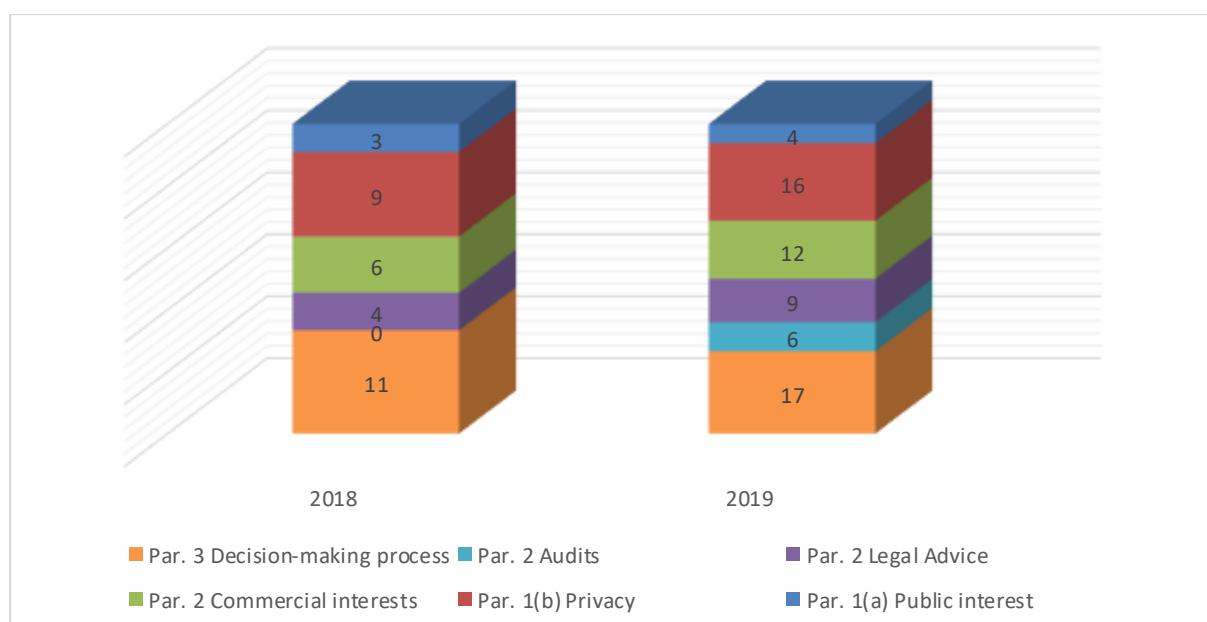
Ģenerālsekreitārs 2019.gadā pieņēma 57 lēmumus saskaņā ar Prezidija lēmuma par noteikumiem par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta dokumentiem⁵ 12. panta 3. punktu par piekļuves atteikšanu 44 gadījumos un daļējas piekļuves piešķiršanu 13 gadījumos.

Šie 57 lēmumi attiecās uz visdažādākajiem tematiem un dokumentiem. No 44 atteikuma lēmumiem 14 lēmumi vismaz daļēji attiecās uz dokumentiem, kuri nebija Parlamenta rīcībā Regulas (EK) Nr. 1049/2001 2. panta 3. punkta nozīmē. Deviņi gadījumi attiecās uz Parlamenta vadības struktūrvienību dokumentiem un astoņi gadījumi — uz finanšu interešu deklarācijām vai Eiropas Parlamenta deputātu izdevumiem. Piekļuve publiskā iepirkuma dokumentiem tika atteikta piecos gadījumos. Pieci no 13 lēmumiem par daļējas piekļuves piešķiršanu attiecās uz dažiem Parlamenta vadības struktūrvienību dokumentiem. Gan uz administratīviem dokumentiem, gan juridiskiem atzinumiem attiecās trīs gadījumi.

Tika iesniegti 14 atkārtoti pieteikumi⁶. Visos gadījumos Parlaments apstiprināja savu sākotnējo nostāju.

Atteikumi dažos gadījumos bija saistīti ar vairākiem izņēmumiem, un to pamatā galvenokārt bija vajadzība aizsargāt personu privāto dzīvi un neaizskaramību (Regulas (EK) Nr. 1049/2001 4. panta 1. punkta b) apakšpunkt), iestādes lēmumu pieņemšanas procesu (Regulas (EK) Nr. 1049/2001 4. panta 3. punkts), fiziskas vai juridiskas personas komerciālās intereses (Regulas (EK) Nr. 1049/2001 4. panta 2. punkta pirmais ievilkums) un nodrošināt juridisko konsultāciju aizsardzību (Regulas (EK) Nr. 1049/2001 4. panta 2. punkta otrs ievilkums).

(5.attēls) **Regulas (EK) Nr. 1049/2001 4. pantā noteikto izņēmumupiemērošana**

Kopējais Parlamenta pozitīvo atbilžu īpatsvars joprojām bija ļoti augsts — aptuveni 93 %.

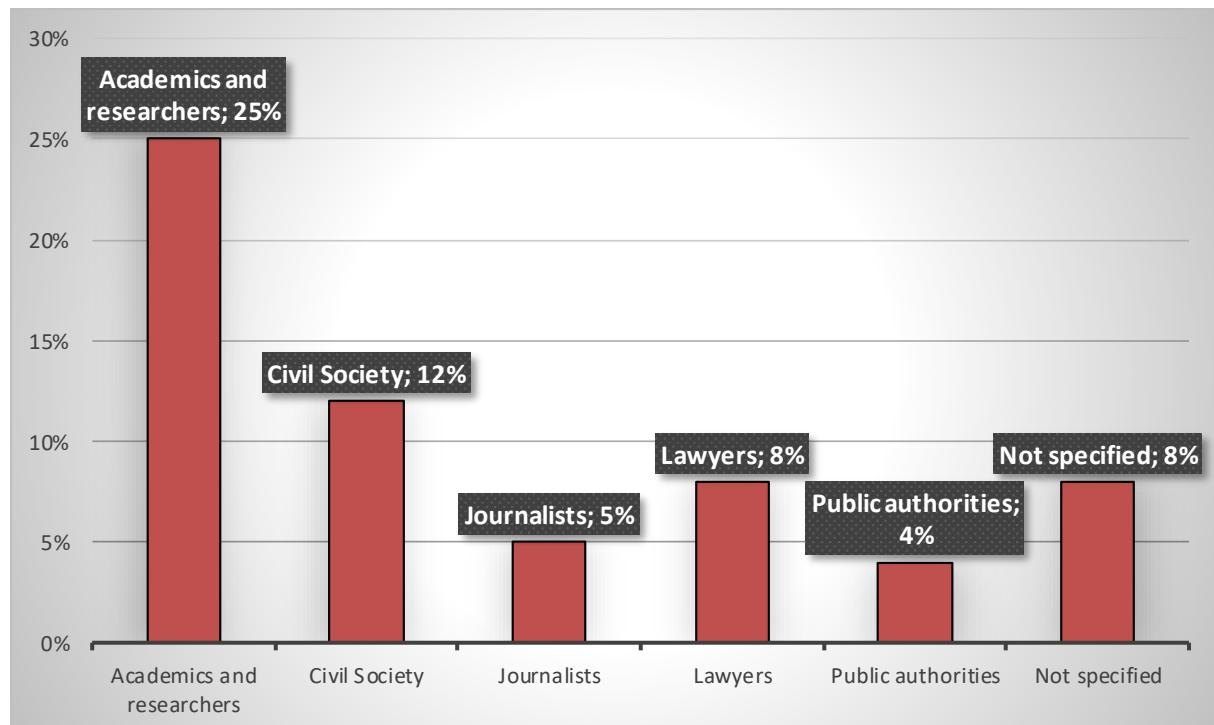
⁵ Prezidija 2001. gada 28. novembra lēmums par noteikumiem par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta dokumentiem (OV C 216, 22.7.2011., 19.lpp.).

⁶ Atkārtotus pieteikumus var iesniegt saistībā ar pilnīgu vai daļēju atteikumu, lūdzot iestādi pārskatīt pausto nostāju (Regulas (EK) Nr.1049/2001 7. panta 2.punkts).

D) Pieteikuma iesniedzēju raksturojums⁷

Lielākā daļa pieteikumu iesniedzēju joprojām ir zinātnieki un pētnieki (šajā kategorijā ietilpst vairāk nekā 25% pieteikumu iesniedzēju), un tiem seko uzņēmējdarbības sektors, vides organizācijas un citu interešu pārstāvji, kuru pieteikumi kopā veido aptuveni 12% no visiem pieteikumiem. Žurnālistu īpatsvars 2019. gadā bijatikai 5%.

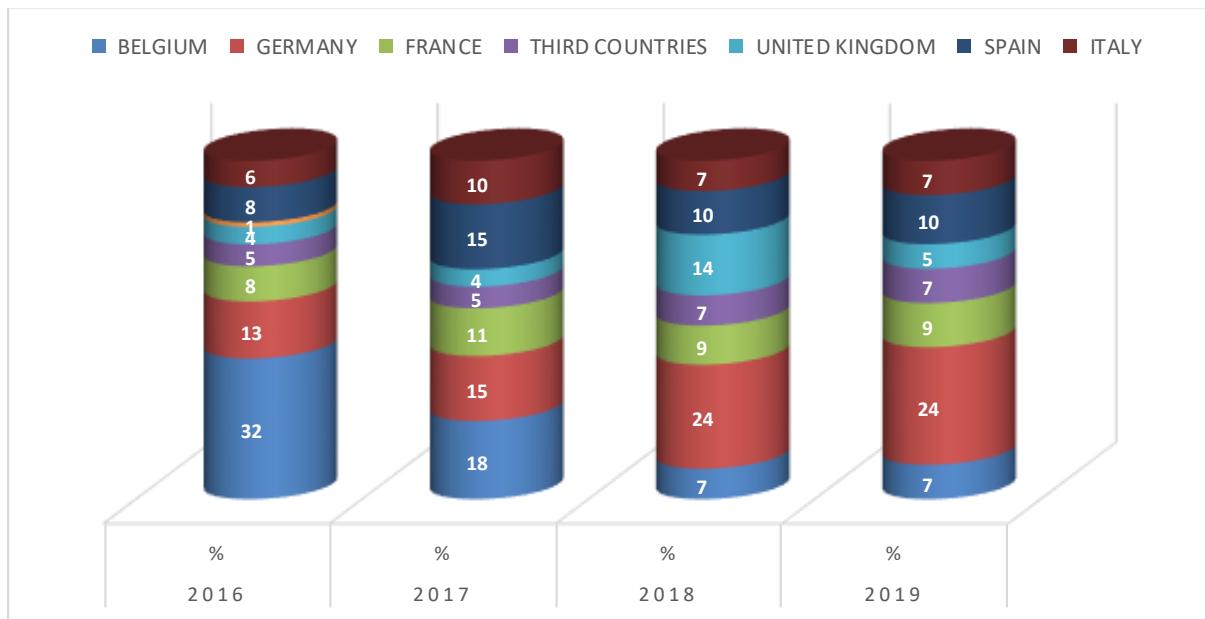
(6.attēls) **Dati par pieteikumu iesniedzējiem, kuri 2019. gadā vēlējušies pieklūt dokumentiem**

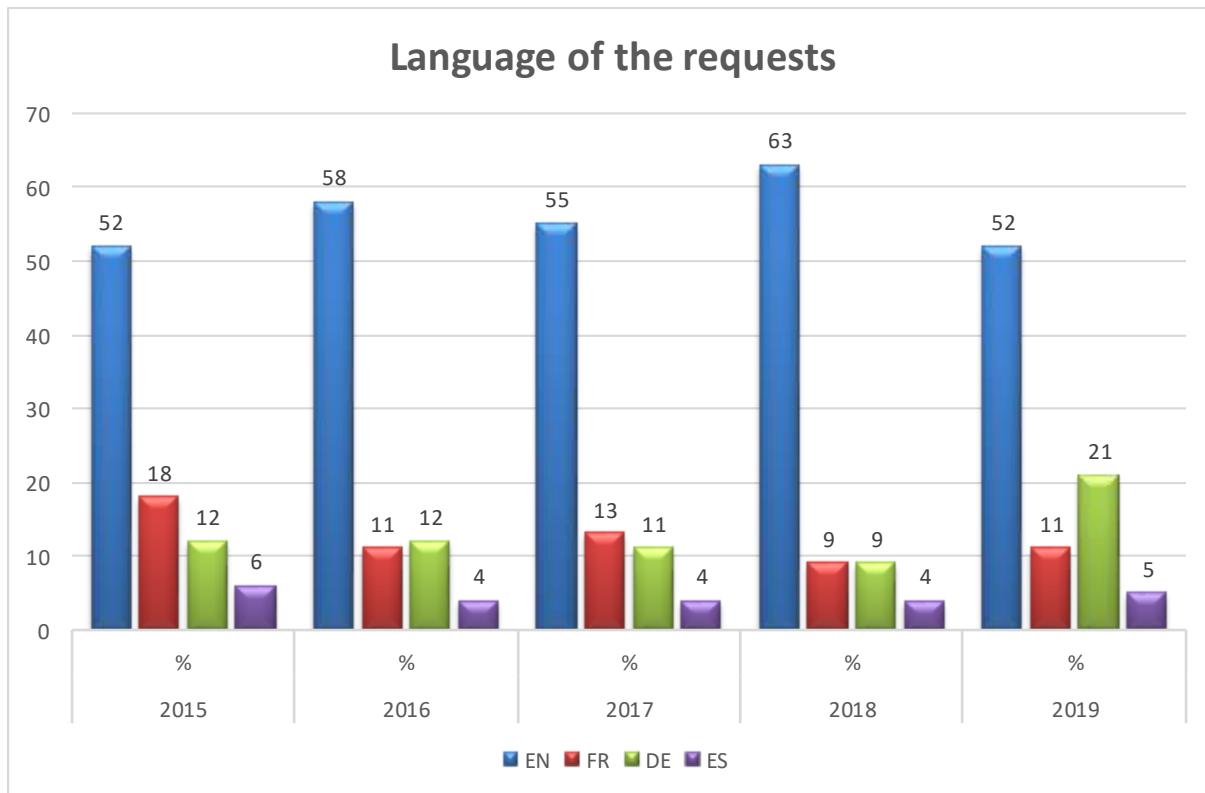
Pieteikumu ģeogrāfiskais dalījums pēc iesniedzēja dalībvalsts, ciktāl par to informēts Parlaments, nedaudz mainījās. Aptuveni 24% pieteikumu bija no Vācijas, tai sekoja Spānija (10%), Francija (9%), Belģija/Itālija (7% no katras) un Apvienotā Karaliste (5%). No trešām valstīm saņemto pieteikumu īpatsvars bija aptuveni 7% no kopējā pieteikumu skaita.

⁷ Dati par pieteikumu iesniedzējiem tiek apkopoti, pamatojoties uz informāciju, kuru pieteikumu iesniedzēji norādījuši pieteikumos. Taču, tā kā Regula (EK) Nr. 1049/2001 pieteikumu iesniedzējiem neuzliek pienākumu sniegt informāciju par savu identitāti, zināms skaits pieteikumu iesniedzēju savu nodarbošanos neatklāj; tas jo īpaši attiecas uz pieteikumiem, kas iesniegti, izmantojot e-pastu.

(7.attēls) Geogrāfiskais dalījums

(8.attēls) Dalījums atbilstoši valodām

Visvairāk pieteikumu tika iesniegti angļu valodā (52 %), kurai sekoja vācu valoda (21 %), franču valoda (11 %) un spāņu valoda (5 %).

II NODAĻA

Tendencies un īpaši jautājumi

2019. gadā tika iesniegts ievērojams skaits pieteikumu par publisku piekļuvi dokumentiem, kas saistīti ar maijā notikušajām Eiropas Parlamenta vēlēšanām. Pieauga arī ar tiešsaistes platformu starpniecību iesniegto pieteikumu skaits. Minētās platformas atvieglo pieteikumu iesniegšanu un, nodrošinot veidnes, palielina iespējamību, ka pieprasījums attieksies uz lielu skaitu dokumentu.

A) Pieteikumi attiecībā uz Eiropas Parlamenta vēlēšanām

Eiropas Parlamenta vēlēšanas notiek reizi piecos gados — 2019.gadā tās notika 23.–26.maijā— un parasti vairo sabiedrības interesi par Eiropas Parlamentu, jo īpaši par tā darbībām, kas saistītas ar vēlēšanām. Šis fakts atspoguļojās arī pieteikumos par publisku piekļuvi dokumentiem. Pieteikumu iesniedzēji jo īpaši lūdza piekļuvi dokumentiem, kas saistīti ar Parlamenta vēlēšanu kampaņu „Šoreiz esbalsošu”, kura tika uzsākta, lai palielinātu demokrātisko informētību un mudinātu eiropiešus balsot. Neilgi pēc vēlēšanām bieži tika pieprasīti dokumenti saistībā ar paziņojumiem par oficiālajiem rezultātiem un katras politiskās partijas saņemto balsu skaitu.

B) Dokumentu un “sarežģītu” pieteikumu plašāka definīcija

Regula (EK) Nr. 1049/2001 saskaņā ar tās 2. panta 3. punktu attiecas tikai uz dokumentiem, kas ir iestādes rīcībā, proti, dokumentiem, kurus tā ir izdevusi vai saņēmusi un kuri ir tās rīcībā. Tomēr saskaņā ar minētās regulas 3. panta a) punktu “dokuments” ir jebkura satura informācija neatkarīgi no tās pasniegšanas veida (uz papīra, elektroniskā formā vai skaņu, vizuālie un audiovizuālie ieraksti) par jautājumiem, kas saistīti ar iestādes politiku, darbību un lēmumiem. Turklat Eiropas Savienības Tiesas (“Tiesa”) iedibinātajā judikatūrā ir noteikts, ka par pastāvošu dokumentu ir jāuzskata visa informācija, ko vienkāršs lietotājs var iegūt elektroniskā datubāzē, izmantojot iepriekš ieprogrammētus meklēšanas rīkus.

Tā kā Regulā (EK) Nr. 1049/2001 ir paredzēta tik plaša dokumentu definīcija un nav noteikti nekādi ierobežojumi attiecībā uz to, kādiem dokumentiem var prasīt piekļuvi, Parlaments saņem ļoti dažādus pieteikumus. Liela daļa pieteikumu iesniedzēju neprasa publisku piekļuvi konkrētiem dokumentiem un atsauces dokumentiem, bet gan prasa piekļumi saturam. Šāda veida pieteikumu apstrāde dažkārt var būt sarežģītāka un prasīt vairāk resursu. Apstrādājot pieteikumus par saturu, Parlamentam vispirms ir jānosaka, vai un cik lielā mērā pieprasītais saturs faktiski ir Parlamenta rīcībā kā dokuments, un pēc tam jāizvērtē, vai pieprasītais saturs ir izpaužams vai nav. Šajā procesā bieži ir jāiesaista vairākas administrācijas daļas un rūpīgi jāizvērtē noteikumi, kā tos interpretējusi Tiesa.

B.1) Pieteikumi par publisku piekļuvi vispārīgam saturam un tiešsaistes platformām

Parlaments saņem arvien lielāku daļu pieteikumu par piekļuvi vispārīgam saturam, kas parasti tiek formulēti kā pieprasījumi par piekļuvi visiem dokumentiem, kuri satur

informāciju par konkrētu tematu. Tas daļēji ir saistīts ar to, ka pieaug tādu tiešsaistes platformu popularitāte, kuras paredzētas, lai atvieglotu publiskas piekļuves dokumentiem iegūšanas procesu, un kuras nodrošina pieteikuma iesniedzēja nosūtāmo pieprasījuma veidni attiecībā uz piekļuvi vispārīgiem dokumentiem par konkrētu tematu. Minētās veidnes palielina iespējamību, ka pieprasījums attieksies uz lielu skaitu dokumentu.

.

Izskatot pieprasījumu attiecībā uz vispārīgu saturu, Parlamentam bieži ir jāveic plaša iekšēja apspriešanās, lai noteiktu, kādi attiecīgie dokumenti ir iestādes rīcībā, kā arī jāsazinās ar pieteikuma iesniedzēju saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1049/2001 6. panta 2. punktu, lai precizētu pieprasījumu un palīdzētu pieteikuma iesniedzējam to padarīt skaidrāku.

Turklāt tas, ka pieteikumos arvien vairāk tiek izmantoti plaši formulējumi, piemēram, tiek pieprasīti visi dokumenti, kuros ir dažāda konkretnitā informācija, palielina iespējamību, ka pieteikumu iesniedzēji vismaz daļēji prasīs piekļuvi informācijai, kas nav iekļauta kādā pastāvošā dokumentā, un galu galā prasīs piekļuvi informācijai, nevis dokumentam. Šajā sakarībā, izskatot pieteikumus, kas iesniegti saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1049/2001, Parlamentam ir jāveic būtiska nošķiršana. Kā apstiprinājusi Tiesa, Regulas (EK) Nr. 1049/2001 piemērošanas nolūkā ir nepieciešams nošķirt dokumenta jēdzienu un informācijas jēdzienu. Lai gan Regulā (EK) Nr. 1049/2001 ir paredzēta publiska piekļuve Parlamenta dokumentiem, tajā nav noteikts iestādes pienākums sniegt pieteikuma iesniedzējiem visu informāciju, kas tos interesētu. Tomēr dažkārt ir grūti skaidri nošķirt šos abus jēdzienus.

B.2) Piekļuve dokumentiem, kas nav Parlamenta rīcībā (ekrānuzņēmumu piemērs)

Izskatot pieteikumus par publisku piekļuvi saturam, atšķirībā no atsauces dokumentiem Parlamentam ir jānovērtē, vai tā rīcībā faktiski ir pieprasītais saturs. Šis uzdevums dažkārt nav tik vienkāršs.

Piemēram, Parlaments 2019.gadā saņēma vairākus pieteikumus, kuros bija atsauce uz Regulu (EK) Nr. 1049/2001 un kuros tika pieprasīti Twitter analītisko datu ekrānuzņēmumi par Parlamenta Twitter kontiem. Lai izskatītu šos pieteikumus, Parlamentam bija jānovērtē, kādi ir pieprasītie analītiskie dati un vai tā rīcībā ir šādi dati Regulas (EK) Nr. 1049/2001 nozīmē.

Šajā gadījumā tika konstatēts, ka pieprasītie analītiskie dati būtu jāsagatavo no datubāzes, kas pieder Twitter un kas nav Parlamenta rīcībā, lai gan tam ir iespēja šos datus vizuāli skatīt uz ekrāna. Tā rezultātā Parlaments daļēji atteica piekļuvi analītiskajiem datiem, pamatojoties uz to, ka pieprasītā informācija netiek uzglabāta kā dokuments Regulas (EK) Nr. 1049/2001 3. panta a) punkta nozīmē vai kā citādi ir Parlamenta rīcībā 2.panta 3. punkta nozīmē.

C) Tiešsaistes platformas, kas nodrošina piekļuvi dokumentiem, un personas datu aizsardzība

Kā minēts iepriekš, pieteikumu iesniedzēji arvien biežāk izmanto tiešsaistes platformas, lai iesniegtu pieteikumus par publisku piekļuvi dokumentiem. Izmantojot šīs platformas, tiek nodrošināts augstāks anonimitātes līmenis attiecībā pret iestādēm, jo pieteikumu

iesniedzēju privātās e-pasta adreses iestādēm nav redzamas. Pieteikums tiek nosūtīts no e-pasta adreses, kas ir īpaši izveidota katram atsevišķam pieteikumam. Tomēr visi pieteikumi, kas iesniegti, izmantojot šādas platformas, kā arī visi attiecīgie paziņojumi un Parlamenta nosūtītās atbildes tiek automātiski publicēti to tīmekļa vietnēs.

Šajā sakarībā, lai nodrošinātu, ka tiek aizsargāti pieteikuma iesniedzēja personas dati, kas, iespējams, pieteikuma izskatišanas nolūkā ir jāpaziņo, Parlaments vispirms nosūta prasītājam apstiprinājumu par pieteikuma saņemšanu, kurā informē, ka attiecīgā tīmekļa vietne nav saistīta ar Parlamentu, un iesaka šajā tīmekļa vietnē neatklāt nekādus personas datus, bet nepieciešamības gadījumā tieši sazināties ar Parlamentu. Tas jo īpaši attiecas uz gadījumiem, kad Parlaments lūdz norādīt pasta adresi, lai pieteikuma iesniedzējam paziņotu par pieņemto lēmumu.

III NODĀĻA

Eiropas Ombudam iesniegtās sūdzības un Tiesai nodotās lietas

Eiropas Ombudam iesniegtās sūdzības un tiesvedība saistībā ar to, kā Parlaments īsteno Regulu (EK) Nr. 1049/2001, var būt iespēja administrācijai uzlabot tās īstenoto praksi attiecībā uz piekļuvi dokumentiem neatkarīgi no konkrētās procedūras iznākuma. Šajā nodaļā ziņots par sūdzību lietām, ko Ombuds izskatīja 2019. gadā, un par vēl neizskatītu lietu sakarā ar Tiesā iesniegtu apelācijas sūdzību par Vispārējās tiesas rīkojumu.

A) *Ombuds*

A.1) Sūdzības, kuru izskatīšana pabeigta 2019. gadā

- Sūdzība Nr. 1651/2018

Parlaments atteica publisku piekļuvi dokumentiem, kas saistīti ar Prezidija darba grupas sākotnējām apspriedēm par to izdevumu saraksta pārskatīšanu, kurus var segt no piemaksas par vispārējiem izdevumiem (GEA), pamatojoties uz to, ka publiskošana nopietni kaitētu Parlamenta lēmumu pieņemšanas procesam, kā paredzēts Regulas (EK) Nr. 1049/2001 4. panta 3. punktā.

Ombuds ieteica attiecīgos dokumentus publiskot sevišķi svarīgu sabiedrības interešu dēļ. Priekšsēdētājs informēja Ombudu, ka Parlaments nepiekrit šādam vērtējumam, ņemot vērā iedibināto judikatūru.

- Sūdzība Nr. 2089/2018

Šī sūdzība attiecās uz pieteikumu par publisku piekļuvi pārskatam par Eiropas Parlamenta deputātu darba braucieniem. Regula (EK) Nr. 1049/2001 attiecas tikai uz pastāvošiem dokumentiem, proti, uz dokumentiem, kurus iestāde izdevusi vai saņēmusi un kuri ir tās rīcībā, un neuzliek pienākumu iestādei vākt un apkopot datus, lai pieteikuma iesniedzējam sniegtu informāciju, kurai viņš vēlas piekļūt. Šajā sakarībā Parlaments norādīja, ka tā rīcībā nav pieteikuma iesniedzēja pieprasīto dokumentu.

Pēc tikšanās ar iesaistītajiem dienestiem Ombuds piekrita Parlamenta vērtējumam un nekonstatēja administratīvas kļūmes.

- Sūdzība Nr. 149/2019

Parlaments atteica publisku piekļuvi dokumentiem, kuros norādīti izdevumi un piemaksas, ko saņēmuši Eiropas Parlamenta deputāti no Īrijas, pamatojoties uz to, ka tas apdraudētu personas privātās dzīves un neaizskaramības aizsardzību, jo īpaši saskaņā ar Savienības tiesību aktiem par personas datu aizsardzību, kā paredzēts Regulas (EK) Nr. 1049/2001 4. panta 1. punkta b) apakšpunktā. Pieteikuma iesniedzējs nevarēja norādīt, kādam īpašam mērķim sabiedrības interesēs ir nepieciešams pārsūtīt pieprasītajos dokumentos iekļautos personas datus, kā prasīts Regulas (ES) 2018/1725 9. panta 1. punkta b) apakšpunktā. Attiecībā uz pārējo pieteikuma daļu Parlaments neidentificēja nekādus citus dokumentus, jo šo datu izguve nozīmētu jauna dokumenta izveidi, kas Parlamentam nav jādara.

Ombuds piekrita Parlamenta vērtējumam attiecībā uz abiem sūdzības elementiem un nekonstatēja administratīvas kļūmes.

- Sūdzība Nr. 595/2019

Parlaments saņēma pieteikumu par publisku piekļuvi trim dokumentiem, kas saistīti ar Dienvidāfrikas un ES starpparlamentāro sanāksmi. Parlaments sniedza pilnīgu piekļumi diviem dokumentiem un daļēju piekļuvi trešajam dokumentam, pamatojoties uz to, ka tā pilnīga publiskošana kaitētu sabiedrības interešu aizsardzībai saistībā ar starptautiskām attiecībām, kā paredzēts Regulas (EK) Nr. 1049/2001 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā. Pieteikuma iesniedzējs iesniedza sūdzību par Parlamenta lēmumu piešķirt daļēju piekļuvi, iebilstot arī pret iespējamu nepamatotu termiņu pagarināšanu gan sākotnējā pieteikuma, gan atkārtotā pieteikuma iesniegšanas posmā.

Ombuds pārbaudīja attiecīgo dokumentu un piekrita Parlamenta argumentiem par daļēju piekļuvi. Ombuds arī secināja, ka pieteikuma iesniedzējam norādītie iemesli attiecībā uz termiņa pagarināšanu, proti, noritošās iekšējās konsultācijas ar Juridisko dienestu un nepieciešamība lēmumu tulkot, ir bijuši pietiekami detalizēti un pamatoti.

- Sūdzība Nr. 648/2019

Parlaments atteica publisku piekļuvi juridiskam atzinumam par Parlamentā strādājošo valodu skolotāju līgumisko situāciju, pamatojoties uz to, ka tas kaitētu tiesvedības un juridisko konsultāciju aizsardzībai, kā paredzēts Regulas (EK) Nr. 1049/2001 4. panta 2. punktā. Tomēr prasītājs apgalvoja, ka pastāv sevišķi svarīgas sabiedrības intereses, kas pamato pieprasītā dokumenta publiskošanu.

Parlaments nepiekrita prasītāja viedoklim, norādot, ka informācijas izpaušana varētu traucēt tā iespējas nākotnē saņemt atklātus, objektīvus un visaptverošus juridiskos atzinimus un apdraudēt tā spēju aizstāvēties tiesā.

Ombuds izvērtēja pieprasīto dokumentu un, ņemot vērā Parlamenta argumentus, secināja, ka nepastāv sevišķi svarīgas sabiedrības intereses attiecībā uz tā izpaušanu un līdz ar to arī administratīvas kļūmes.

- Sūdzība Nr. 1150/2019

Sūdzība tika iesniegta par Parlamenta lēmumu piešķirt tikai daļēju piekļuvi juridiskajam atzinumam par Parlamenta deputātu sastāvu 2019.–2024.gadā, ja Apvienotā Karaliste līdz Eiropas Parlamenta vēlēšanām nebūtu oficiāli izstājusies no Savienības, pamatojoties uz to, ka pilnīga publiskošana kaitētu juridisku konsultāciju aizsardzībai, kā paredzēts Regulas (EK) Nr. 1049/2001 4. panta 2. punktā. Parlaments uzsvēra, ka saistībā ar vēl nepieredzētu un ļoti sarežģītu juridisku un politisku jautājumu attiecīgā dokumenta pilnīga publiskošana ietekmētu Parlamenta spēju lūgt līdzīgu atzinumu par citiem sensitīviem jautājumiem patlaban notiekošajās procedūrās saistībā ar Brexit. Parlaments arī uzskatīja, ka nav pierādītas sevišķi svarīgas sabiedrības intereses.

Ombuds secināja, ka, ņemot vērā ļoti sensitīvo dokumenta tematu un apstākļus, kādi bija pieteikuma iesniegšanas un daļējas piekļuves piešķiršanas brīdī, Parlamentam bija pamats atteikties publiskot visu dokumentu. Tādēļ Ombuds nekonstatēja administratīvas kļūmes.

- Sūdzība Nr. 1399/2019

Parlaments saņēma pieteikumu par publisku piekļuvi dokumentiem, kas attiecas uz Parlamenta Budžeta kontroles komitejas (CONT) darba braucienu uz Albāniju, jo īpaši saistībā ar ES līdzekļu izmantošanu Albānijā, un CONT komitejas vērtējumu par šo izmantošanu. Parlaments noteica, ka ziņojums par CONT komitejas faktu vākšanas misiju ir vienīgais dokuments, kas attiecas uz konkrēto pieteikumu. Tā kā prasītājs uzstāja, ka ir jāidentificē un jāpublisko citi dokumenti, Parlaments atbildēja, ka tā rīcībā nav citu atbilstošu dokumentu.

Ombuds norādīja, ka Parlaments ir sniedzis pamatotu paskaidrojumu par to, kāpēc dokuments nepastāv, vienlaikus atzītot likumības un patiesuma prezumpciju, kas atzīta iedibinātajā judikatūrā un pievienota Savienības iestādes paziņojumam, ka dokuments nepastāv. Šāda prezumpcija ir atspēkojama, ja pieteikuma iesniedzējs iesniedz atbilstošus un saskaņotus pierādījumus par dokumenta esamību, taču šajā gadījumā pieteikuma iesniedzējs tādus neiesniedza. Ombuds nekonstatēja administratīvas kļūmes.

- Sūdzība Nr. 1409/2019

Parlaments atteica publisku piekļuvi ļoti lielam skaitam dokumentu, par kuriem piekļuve 11 dienu laikā tika pieprasīta 34e-pasta vēstulēs un kuri bija saistīti ar 13 konkrētiem komiteju darba braucieniem, kā arī Eiropas Parlamenta deputātu darba braucieniem uz 112 valstīm. ņemot vērā lielo dokumentu skaitu, kas būtu jāpārskata personas datu aizsardzības apsvērumu dēļ, Parlaments centās saziņā ar pieteikuma iesniedzēju rast pieņemamu risinājumu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1049/2001 6.panta 3. punktu. Tomēr pieteikuma iesniedzējs nepiekrita Parlamenta priekšlikumam. Tādēļ Parlaments uzskatīja, ka minēto pieprasījumu izskatīšana radītu pārmērīgu administratīvo slogu.

Ombuds piekrita Parlamenta vērtējumam, ka dokumentu pārskatīšana, jo īpaši attiecībā uz personas datiem, patiešām radītu nesamērīgi lielu darba apjomu, un tāpēc secināja, ka nav pieļautas administratīvas kļūmes.

A.2) Sūdzības, kuru izskatīšana 2019. gadā ir sākta un nav pabeigta

- Sūdzība Nr. 1498/2019

Sūdzība attiecās uz Parlamenta labāko praksi paziņot pieteikuma iesniedzējiem par saviem lēmumiem attiecībā uz publisku piekļuvi dokumentiem ierakstītā vēstulē ar apstiprinājumu par saņemšanu, lai nodrošinātu juridisko noteiktību, kā arī lai ievērotu tiesību aktos noteiktos termiņus atkārtota pieteikuma iesniegšanai un vēlākai tiesiskai aizsardzībai. Šajā konkrētajā gadījumā pieteikuma iesniedzējs lūdza, lai lēmums viņam tiktu nosūtīts arī elektroniski, izmantojot platformu *FragDenStaat.de*, kurā viņš bija iesniedzis pieteikumu. Tomēr Parlaments atteicās to darīt, lai nodrošinātu atbilstību Regulai (ES) 2018/1725, jo šāds lēmums, tostarp lēmumā ietvertie personas dati, tiktu automātiski publicēts tiešsaistē.

Parlaments iesniedza savus apsvērumus Ombudam, kura lēmums vēl nav pieņemts.

B) Izskatīšana tiesā

B.1) Jaunas lietas

Parlamenta lēmumi par piekļuvi dokumentiem tiek apstrīdēti samērā reti. 2019. gadā Tiesā netika iesniegta neviena prasība par lēmuma atcelšanu.

B.2) Tiesā iesniegtās lietas, kuru izskatīšana 2019. gadā vēl netika pabeigta

Lieta T-421/17 (Apelācijas lieta C-761/18 P), Leino-Sandberg/Parlaments

2017.gada jūlijā tika iesniegta prasība atcelt Parlamenta lēmumu, ar ko atsaka piešķirt publisku piekļuvi Parlamenta 2015.gada 8. jūlija lēmumam, balstoties uz to, ka šis lēmums ir apstrīdēts Tiesā, proti, lietā T-540/15 De Capitani/Parlaments, un ka tā izpaušana apdraudētu minētās lietas iztiesāšanu.

2018.gadā Vispārējā tiesa nosprieda, ka, tā kā prasītāja galu galā bija saņēmusi piekļuvi dokumentam, kuram tā bijalūgusi piekļuvi, prasības priekšmets vairs nepastāv un tādējādi prasītāja vairs nav ieinteresēta lietas iztiesāšanā.

Prasītāja apstrīdēja šo rīkojumu Tiesā, norādot uz tajā pieļautām kļūdām tiesību piemērošanā, ciktāl tajā bija norādīts, ka prasības priekšmets vairs nepastāv un ka vairs nav intereses lietas iztiesāšanā. Šī apelācijas tiesvedība vēl nav pabeigta.

Noslēguma piezīmes

Kā tika prognozēts pagājušā gada ziņojumā, bija vērojama lielāka sabiedrības interese par Eiropas Parlamenta vēlēšanām, kas notika 2019.gada 23.–26.maijā, un jo īpaši par Parlamenta vēlēšanu kampaņu "Šoreiz es balsošu "un tās klātbūtni sociālajos plašsaziņas līdzekļos. Pieauga arī tādu pieteikumu skaits, kuros lūdz piekļuvi nenoteiktam dokumentu skaitam, jo īpaši izmantojot tiešsaistes platformas. Šāda veida pieteikumi rada problēmu sniegt detalizētu atbildi pieteikumai iesniedzējam relatīvīsos termiņos, kas paredzēti Regulā (EK) Nr. 1049/2001.

Izskatot pieteikumus par publisku piekļuvi dokumentiem, var novērot arī zināmu pretrunu starp Regulu (EK) Nr. 1049/2001, kuras mērķis ir nodrošināt augstu pārrredzamības līmeni iestādēs, un Regulu (ES) 2018/1725, kas aizsargā visus iestāžu rīcībā esošos personas datus, stingri reglamentējot to apstrādi, kā arī iespējamu šo datu nosūtīšanu trešām personām. Katru reizi izskatot pieteikumu par publisku piekļuvi dokumentiem, kas satur personas datus, Parlamenta administrācijai ir jāpanāk pareizais līdzvars starp abām regulām un to mērķiem. Turpmākajos gados būs jāturpina strādāt pie šā līdzvara nodrošināšanas.